

СУСРЕТ СА ИСТОРИЈОМ: Краљ Александар главом платио самосталну политику

30.01.2018.

Велике силе нису опростиле Александру Карађорђевићу тежњу да уједини Балкан. Као сада Србију, и југословенског суверена оптуживали да седи на две столице.

Постверсајска Европа, подељена различитим интересима и завађена идеологијама фашизма, нацизма и бољшевизма, готово непрекидно је била пред претњама новог рата. Велике силе су гледале, у најмању руку, да је поделе између себе на интересне сфере. Ревизија мировних уговора, а самим тим и граница европских држава, била је предмет сталних спорова.

Због тога је путовање краља Александра у Француску заокупљало целокупну европску јавност. Требало је да увери Европу у постојање доброг разумевања и пријатељства између Југославије и Француске, а посета југословенског суверена је била манифестација тог пријатељства.

„БАРУТ“ ПАЛИЛИ СТРАНЦИ

Краљ Александар је био дубоко убеђен да Балкан сам по себи није „буре барута“ које угрожава светски мир, већ су то велике силе које својим мешањем у односе на Полуострву, супротстављајући једну државу другој, постају „покретачи“ свих несугласица и мржњи између њих, које затим доводе до ратова с катастрофалним последицама. Његова девиза је била „Балкан балканским народима“.

Краљ Александар је министру Бартуу, приликом његовог доласка у Београд, после посета Прагу, Варшави и Букурешту, обећао да ће доћи у Париз. Предвиђено је да то буде између краљеве посете Софији и Бартуове посете Риму, од 9. до 12. октобар 1934. године.

Француске новине су писале да им у посету долази искрени пријатељ Француске и да се размишља о томе да се југословенском суверену понуди чланство у Академији политичких наука, у којој је остало упражњене место после смрти белгијског краља Алберта Првог.

Александар, који је несумњиво међу свим краљевима Европе био највећи франкофил, повезан са идејом и културом Француске, био је сасвим предодређен за такво наследство. Веровало се да би се краљева посета могла подударити са његовим избором за члана Академије Француске.

Међутим, у осталим европским гласилима било је и другачијих тонова. Једни су тврдили да ће он слепо водити француску политику, док су га други оптуживали да игра двоструку улогу, да се окреће према Немачкој.

Гле какве случајности! Не подсећају ли те оптужбе на данашње, да Србија седи на две столице? Не подсећа ли то на притиске на председника Србије „ком ће се царству приволети“?

У центар пажње светске јавности Александар је доспео када се вратио из Софије **где је са бугарским краљем учврстио балкански савез.**

Наиме, у узаврелој политичкој европској сцени, југословенски краљ је настојао да води самосталну политику, а балкански савез је замишљао као заједницу држава овог региона која не би толерисала страна уплитања и која би била значајан чинилац у међународним односима.

Посета краља Александра Софији представљала је истински тријумф његове балканске политике. Он није остављао утисак неког ко посећује бившег непријатеља. Ту нијансу у његовом понашању осетио је и бугарски народ, који је изашао на улице и клицањем га поздравио. У једном тренутку маса света је пробила полицијски кордон у жељи да се што више приближи југословенском суверену.

Александар је посебно освојио симпатије Бугара за време дефилеа војничких трупа испод балкона двора где су стајала два краљевска пара. Како је која формација наилазила, наш краљ их је поздрављао са: „Здраво, јунаци!“

НЕРВОЗАН ПРЕД ПУТ

Уочи поласка за Марсељ, Александар је био, остала су многа сведочења очевидаца, прилично нервозан. Те јесени су се појачавале његове стомачне тегобе, **омршавео је, имао је само 49 килограма**. Требало је да се одмори и да се лечи у некој бањи. Пошто је због државничких обавеза у томе био спречен, намеравао је да посети једног познатог лекара у Лозани.

Кнезу Павлу је и пре поласка из Београда рекао:

– Волео бих да сам се већ вратио.

Извор: novosti.rs